

N:o 182.

Af herr **J. Olofsson**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar af lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891.

I Kungl. Maj:ts proposition, n:o 21, till innevarande års Riksdag föreslås åtskilliga tillägg och ändringar af väglagen. Därvid är afseende fäst icke allenast vid den ojämnt fördelade väghållningstungan på olika väghållningsskyldige inom de särskilda vägdistrikten, utan äfven på hur väghållningsbesväret trycker ojämnt på de olika länen och landsdelarna emellan. För afhjälpan af de sistnämnda missförhållandena föreslår Kungl. Maj:t, att de »väghållningsdistrikt, som äro med väghållning synnerligt betungade, kunna efter Kungl. Maj:ts pröfning af staten erhålla särskildt understöd, i den mån medel, som för sådant ändamål må vara anslagna, därtill lämna tillgång.»

Att väghållningsbesväret, äfven efter antagandet af nu föreliggande väglagsförslag, skall komma att hvila mycket ojämnt på de olika distrikten, är en själfskrifven sak, men att afhjälpa dessa misshälligheter och orättvisor på nu angifna sätt, är enligt mitt förmenande mycket opraktiskt. Först skola alla dessa vägdelningar, uppskattningar, vägstämmor och vägstyrelser bekostas, och då man sålunda ordnat allt på det kostbaraste vis man gärna kan tänka sig, sedan skall man med understöd af statsmedel skipa rättvisa i landet.

När man nu ändå är i färd med att pålägga statens tjänstemän och

öfriga inkomsttagare vägs katt, så vore det väl rättvist åt alla och orätt åt ingen att ordna väghållningsbesväret på ett billigare och praktiskt sätt, synnerligast som exempel härutinnan lära finnas att tillgå både från Danmark och Norge.

Större landsvägar, broar samt färjor böra byggas och underhållas af statsmedel och mindre landsvägar, s. k. bygdevägar, byggas med tillhjälp af statsmedel, men underhållas af kommunerna, då allt arbete med de allmänna vägarnas underhåll bör ställas på entreprenad emot viss säkerhet för arbetets ordentliga utförande.

Med de medgifvanden, som af Kungl. Maj:t föreslås rörande väglagningsämnen enligt 33 § i föreliggande förslag till väglag samt Kungl. Maj:ts proposition af den 20 januari detta år, torde det för en hvar, som har någon erfarenhet i vägrågor, vara klart, att, därest vägunderhållet ordnas på här ofvan i all korthet angifna sätt, det för landet i dess helhet måste bli både bättre och billigare vägar, och om man vore litet praktisk, så skulle, enligt min tanke, Konungens befallningshafvande, kronofogdar, länsmän och fjärdingsmän vara fullgoda vägstyrelser inom sina respektive län.

Skulle den här i stora drag gjorda antydning om landsvägarnas öfverförande på staten bli en verklighet, så torde måhända också nämndemännen bli i tillfälle att mera aktivt få deltaga i vägsynerna, hvilket, enligt mitt förmenande, vore både billigt och rättvist.

Att staten skulle öfvertaga större delen af de allmänna vägarnas underhåll, lär ej alla stadsrepresentanter vara med om, men med lika goda skäl, som det kungl. förslaget vill pålägga inkomst af skeppsrederi och sjöfart vägs katt, med lika goda skäl bör det kunna försvaras, att städerna böra bidra till underhållet af de större landsvägarna, och för öfrigt kan det ej bestridas, att landskommunerna i stort sedt äro mycket mera betungade i fråga om utskylder än stadskommuner, hvarför det är att hoppas, att äfven här rättvisan borde få göra sig gällande.

Det förefaller nog egendomligt för mången att nu föreslå en skrifvelse till Kungl. Maj:t, då Riksdagen så nyligen begärt och fått en revision af väglagen, men med den grundliga utredning, som nu är gjord, och med det förslag till väglag, som nu föreligger, torde det också först nu för både Kungl. Maj:t och Riksdagen vara klart, att äfven den nu reviderade upplagan af 1891 års väglag är och förblifver i många afseenden ofullständig.

På grund af det anförda tillåter jag mig föreslå,

att Riksdagen, med afslag å den kungl. propositionen n:o 21 rörande väghållningsbesvärets utgörande på landet, ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t utreda och till Riksdagen framlägga förslag om att byggandet och underhållet af större landsvägar, broar och färjor öfvertagas af staten, samt att de mindre landsvägarna, de s. k. bygdevägarna, byggas med tillhjälp af statsmedel, men underhållas af kommunerna.

Stockholm den 1 februari 1905.

Johan Olofsson.

I motionens syfte instämmer

Joh. Nydal.